

*Załącznik do Uchwały Nr 07/2024/03/11
Zarząd Banku Spółdzielczego Ziem Górskich
KARPATIA z dnia 11-07-2024 r.*

*Załącznik do Uchwały Nr 07/2024/01/29
Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego
Ziem Górskich KARPATIA
z dnia 29-07-2024r.*

BANK SPÓŁDZIELCZY
ZIEM GÓRSKICH
KARPATIA

**POLITYKA ZARZĄDZANIA ŁADEM
KORPORACYJNYM
W BANKU SPÓŁDZIELCZYM ZIEM
GÓRSKICH KARPATIA**

Bukowina Tatrzańska, lipiec 2024 r.

Metryka regulacji

Podstawowe dane regulacji:

Właściciel dokumentu	Komórka ds. zgodności i kontroli wewnętrznej
Pełna nazwa dokumentu	Polityka zarządzania ładem korporacyjnym w Banku Spółdzielczym Ziem Górskich KARPATIA
Data zatwierdzenia	29-07-2024r.
Data obowiązywania	01-08-2024r.
Uchyła	Polityka zarządzania ładem korporacyjnym w Banku Spółdzielczym Ziem Górskich KARPATIA przyjęta Uchwałą Zarządu 12/2021/10/13 z dnia 13-12-2021r. i Uchwałą Rady Nadzorczej nr 12/2021/09/29 z 29-12-2021r.
Kogo obowiązuje	Wszystkich pracowników

Osoby zaangażowane:

Sporządzony przez	Zarząd
Zaakceptowany przez	Zarząd i Rada Nadzorcza
Sprawdzony pod względem ryzyka braku zgodności	Komórka ds. zgodności i kontroli wewnętrznej

Wprowadzenie

§ 1

W związku z wdrożeniem przez Komisję Nadzoru Finansowego Zasad Ładu Korporacyjnego, Bank Spółdzielczy Ziem Górskich KARPATIA, z siedzibą Bukowina Tatrzańska, przy ul. Kościuszki 56, 34-530 Bukowina Tatrzańska, zwany dalej „Bankiem”, uwzględniając Wytyczne Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego z dnia 2 lipca 2021 r. w sprawie zarządzania wewnętrznego EBA/GL/2021/05 oraz Wytyczne w sprawie oceny odpowiedniości członków organu zarządzającego i osób pełniących najważniejsze funkcje EBA/GL/2021/06 oraz zapisy Rekomendacji Z KNF dot. zasad ładu wewnętrznego w bankach, oświadcza, że poprzez przyjęcie niniejszej Polityki zarządzania ładem korporacyjnym w Banku Spółdzielczym Ziem Górskich KARPATIA, wprowadza Zasady Ładu Korporacyjnego określone w dokumencie KNF zgodnie z zasadą proporcjonalności i adekwatności wynikającą ze skali, charakteru działalności oraz specyfiki Banku. W treści niniejszego dokumentu wyszczególnione zostały zasady stosowane przez Bank oraz te do stosowania, których Bank zobowiązuje się. Zasady, których Bank nie przyjął lub przyjął w zmodyfikowanej treści są określane w uchwałach odpowiednich organów Banku i zostaną wyszczególnione w odrębnym dokumencie wraz z uzasadnieniem, ujawnianym publicznie w placówkach oraz na stronie internetowej Banku. Polityka obejmuje również zasady ładu wewnętrznego określone w Rekomendacji Z KNF.

§ 2

Użyte w niniejszej Polityce pojęcia oznaczają:

- 1) **Bank** – Bank Spółdzielczy Ziem Górskich KARPATIA;
- 2) **Bank Zrzeszający** – Bank BPS S.A.;
- 3) **Etyka bankowa** – działalność cechująca się zasadami: profesjonalizmu, rzetelności, rzeczowości, staranności i najlepszej wiedzy. Bank wdrożył Kodeks etyki;
- 4) **ESG** – skrót oznaczający czynniki, w oparciu o które tworzone są ratingi i oceny pozafinansowe przedsiębiorstw, państw i innych organizacji. Składają się one z trzech elementów:

E – **Środowisko** (z ang. *environmental*),

S – **Spoleczna odpowiedzialność** (z ang. *social responsibility*) i

G – **Ład korporacyjny** (z ang. *Corporate governance*).

Ich głównym celem jest dostarczenie inwestorom możliwości porównania na jednej płaszczyźnie alternatywnych kierunków inwestowania, poprzez analizę tych 3 parametrów.

- 5) **Kluczowe funkcje w Banku** – zidentyfikowane, zgodnie z art. 22aa ust. 10 ustawy Prawo bankowe na podstawie stosownych polityk Banku, stanowiska organizacyjne, inne niż funkcje Członków Rady Nadzorczej, Komitetu Audytu i Zarządu Banku, z którymi związany jest zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności umożliwiający wywieranie znaczącego wpływu na kierowanie Bankiem. Przy określaniu kluczowych funkcji w Banku, należy wziąć pod uwagę stanowiska zidentyfikowane na podstawie rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 2021/923 dnia 25 marca 2021 r. uzupełniającego Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych w odniesieniu do kryteriów jakościowych i właściwych kryteriów ilościowych ustalania kategorii pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka instytucji. Kategoria „kluczowe funkcje w Banku” w rozumieniu Rekomendacji „Z” jest tożsama z kategorią „osób pełniących najważniejsze funkcje”, o której mowa w „Wytycznych w sprawie oceny odpowiedniości członków organu zarządzającego i osób pełniących najważniejsze funkcje EBA/GL/2021/06 z dnia 2 lipca 2021 r.;

- 6) **KNF** –Komisja Nadzoru Finansowego;
- 7) **Komitet Audytu** – Komitet Audytu Banku Spółdzielczego Ziem Górskich KARPATIA;
- 8) **Konflikt interesów** - okoliczności mogące doprowadzić do powstania sprzeczności między interesem Banku, osoby powiązanej z Bankiem i obowiązkiem działania przez Bank w sposób rzetelny, z uwzględnieniem najlepiej pojętego interesu Klienta i Banku, jak również znane Bankowi okoliczności mogące doprowadzić do powstania sprzeczności między interesami kilku Klientów Banku. Konflikt interesów może wystąpić również na skutek powiązań personalnych. Konflikt interesów może powstać na skutek zaangażowania się Banku w działalność w różnych obszarach i rolach (np. gdy Bank udziela kredytu lub pożyczki firmie, której akcje są jednocześnie przedmiotem transakcji zawieranych przez ten Bank) lub między interesariuszami Banku lub jego klientami, a członkami Rady Nadzorczej, Zarządu lub osobami pełniącymi kluczowe funkcje (np. gdy Bank nawiązuje relacje biznesowe z podmiotem, w którym jeden z członków Rady Nadzorczej lub Zarządu Banku jest zaangażowany finansowo). Konflikt interesów wystąpiłby w szczególności w sytuacji, gdyby członkiem Rady Nadzorczej Banku byłby pracownik tego Banku. Konflikt interesów może powstać także w sytuacji, gdy w Zarządzie Banku są osoby powiązane pokrewieństwem rodzinnym. Konflikt interesów może również pojawić się, gdy Bank należy do grupy. W takim przypadku stosunek podległości oraz przepływ informacji między Bankiem, jego podmiotem dominującym i / lub innymi podmiotami zależnymi, mogą prowadzić do powstania podobnych, jak wyżej, konfliktów interesów (np. dostęp do informacji zastrzeżonych, poufnych lub w inny sposób wrażliwych, pochodzących od różnych podmiotów grupy lub presja na prowadzenie działalności gospodarczej na warunkach nierynkowych);
- 9) **Kultura ryzyka** – zasady zarządzania ryzykiem oparte o znajomość przez pracowników tych zasad oraz skutków ich działań na danym stanowisku. Kultura ryzyka oznacza znajomość i przestrzeganie procedur zarządzania ryzykiem;
- 10) **Kwalifikacje** –wyszkolenie, wiedza, umiejętności i doświadczenie;
- 11) **Ład wewnętrzny** - w Banku funkcjonuje zgodny z przepisami prawa, przejrzysty i skuteczny ład wewnętrzny, określony w Statucie Banku oraz przyjętym w Banku zhierarchizowanym systemie regulacji wewnętrznych (strategii, polityk, zasad, instrukcji, itp.). Na ład wewnętrzny składają się w szczególności system zarządzania Bankiem, organizacja Banku, zasady działania, uprawnienia, obowiązki i odpowiedzialność oraz wzajemne relacje Rady Nadzorczej, Komitetu Audytu, Zarządu Banku i osób pełniących kluczowe funkcje w Banku;
- 12) **Niezależność osądu** –wzorzec zachowania, przejawiający się w szczególności podczas dyskusji oraz podejmowania decyzji w ramach organów zarządzających, wymagany od każdego członka organu zarządzającego, bez względu na to, czy uważa się go za „będącego niezależnym”, mający zapewnić aktywne zaangażowanie w obowiązki, podejmowanie własnych, rozsądnych, obiektywnych i niezależnych decyzji i opinii przy wykonywaniu funkcji i obowiązków członka organu zarządzającego;
- 13) **Osoby pełniące najważniejsze funkcje** –osoby mające znaczący wpływ na kierunek działania Banku;
- 14) **Poziomy zarządzania** – ustanowiony na trzech poziomach, sposób organizacji funkcjonującego w Banku systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, określony w Rozporządzeniu Ministra Finansów Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 czerwca 2021 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach;
- 15) **Pracownicy** –wszyscy pracownicy Banku oraz wszyscy członkowie Zarządu;

- 16) **Prawo bankowe** –Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe;
- 17) **Rada Nadzorcza** –Rada Nadzorcza Banku Spółdzielczego Ziem Górskich KARPATIA, organ zarządzający pełniący funkcję kontrolną;
- 18) **Rekomendacja Z** zbiór dobrych praktyk w zakresie zasad ładu wewnętrznego.
Rekomendacja Z stanowi uzupełnienie, uszczegółowienie i rozwinięcie zagadnień z zakresu ładu wewnętrznego w bankach, które zostały już uregulowane w przepisach i dokumentach Komisji Nadzoru Finansowego. W przypadku, gdy zakres Rekomendacji pokrywa się z zakresem „Zasad Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych”, pierwszeństwo mają postanowienia Rekomendacji. W zakresie nieuregulowanym w Rekomendacji, zastosowanie mają „Zasady Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych”
- 19) **Skłonność do podejmowania ryzyka** – (apetyt na ryzyko) łączny poziom i rodzaje ryzyka, jakie Bank jest skłonny podejmować w ramach swojej zdolności do ponoszenia ryzyka, zgodnie z modelem działalności, w celu realizacji swoich celów strategicznych;
- 20) **Zarząd** –Zarząd Banku Spółdzielczego Ziem Górskich KARPATIA, organ zarządzający pełniący funkcję wykonawczą.

§ 3

1. Polityka zarządzania ładem korporacyjnym obejmuje następujące obszary:
  - 1) Organizacja i struktura organizacyjna,
  - 2) Relacja z udziałowcami,
  - 3) Zarząd - organ zarządzający,
  - 4) Rada Nadzorcza - organ nadzorujący,
  - 5) Polityka wynagradzania,
  - 6) Polityka informacyjna,
  - 7) Działalność promocyjna i relacje z klientami,
  - 8) Kluczowe systemy i funkcje wewnętrzne,
  - 9) Wykonywanie uprawnień z aktywów nabytych na ryzyko klienta – nie dotyczy Banku, ponieważ nie prowadzi on ww. działalności.
2. Dodatkowo Bank określił w niniejszej Polityce zasady zarządzania konfliktem interesów.

Organizacja i struktura organizacyjna

§ 4

1. W Banku funkcjonuje zgodny z przepisami prawa, przejrzysty i skuteczny ład wewnętrzny, określony w Statucie Banku oraz przyjętym w Banku zhierarchizowanym systemie regulacji wewnętrznych (strategii, polityk, procedur, instrukcji i in.). Na ład wewnętrzny składają się w szczególności system zarządzania Bankiem, organizacja Banku, zasady działania, uprawnienia, obowiązki i odpowiedzialność oraz wzajemne relacje Rady Nadzorczej, Zarządu i osób pełniących kluczowe funkcje w Banku.
2. System zarządzania ryzykiem oraz system kontroli wewnętrznej, mimo uregulowania tej materii jako dwa odrębne systemy w ramach Systemu Zarządzania Bankiem są ze sobą ściśle powiązane. System kontroli wewnętrznej oraz system zarządzania ryzykiem poprzez ich jasne wyodrębnienie w przepisach Ustawy Prawo bankowe, wpływają na całość Systemu Zarządzania Bankiem.
3. Organizacja Banku umożliwia osiągnięcie długoterminowych celów prowadzonej działalności, jest dostosowana do aktualnej oraz planowanej działalności.

4. Organizacja Banku obejmuje zarządzanie i sprawowanie kontroli, systemy sprawozdawczości wewnętrznej, przepływu i ochrony informacji oraz obiegu dokumentów, co zostało należycie uregulowane w odpowiednich regulacjach wewnętrznych.
5. Organizacja Banku znajduje odzwierciedlenie w strukturze organizacyjnej.

§ 5

1. Struktura organizacyjna Banku jest dostosowana do specyfiki działalności oraz skali, złożoności i profilu ryzyka występującego w Banku.
2. Struktura organizacyjna obejmuje wszystkie poziomy zarządzania pogrupowane w funkcyjne pionny, obejmujące wszystkie istotne grupy procesów realizowanych przez Bank.
3. Struktura organizacyjna znajduje swoje odzwierciedlenie między innymi w:
  - 1) „Regulaminie działania Zarządu Banku Spółdzielczego Ziem Górskich KARPATIA” w zakresie nadzoru nad poszczególnymi pionami, komórkami i jednostkami organizacyjnymi oraz zasady odpowiedzialności za poszczególne obszary funkcjonowania Banku,
  - 2) „Regulaminie systemu kontroli wewnętrznej Banku Spółdzielczego Ziem Górskich KARPATIA” w zakresie organizacji systemu kontroli wewnętrznej,
  - 3) „Zasadach Sporządzania Informacji Zarządczej w Banku Spółdzielczym Ziem Górskich KARPATIA”, gdzie zdefiniowano m.in. zakres informacji, częstotliwość, komórki sporządzające i odbiorców informacji,
  - 4) „Instrukcji obiegu i kontroli i dowodów księgowych w Banku Spółdzielczym Ziem Górskich KARPATIA”, gdzie opisano zasady obiegu dokumentów,
  - 5) pozostałych regulacjach Banku, które są okresowo weryfikowane przez Zarząd i Radę Nadzorczą, między innymi pod kątem spójności z zatwierdzoną strukturą organizacyjną.
4. Struktura organizacyjna obejmuje i odzwierciedla cały obszar działalności Banku wyraźnie wyodrębniając każdą kluczową funkcję w obrębie wykonywanych zadań, przez co przyczynia się do zapewnienia oraz wykazania skutecznego i ostrożnego zarządzania Bankiem. Dotyczy to zarówno wewnętrznego podziału zadań jak i odpowiedzialności pomiędzy członków Zarządu Banku, a także podziału zadań i odpowiedzialności pomiędzy komórki organizacyjne Centrali, jednostki organizacyjne oraz poszczególne stanowiska albo Zespoły.
5. Struktura Banku nie utrudnia nadzoru nad ryzykiem oraz skutecznego zarządzania ryzykiem, ani także skutecznego nadzorowania instytucji.
6. Podstawowa struktura organizacyjna, zatwierdzona przez Zarząd i Radę Nadzorczą jest publikowana na stronie internetowej Banku (www.karpatiabs.pl).
7. Zarząd Banku kształtuje strukturę organizacyjną Banku, jak też zapewnia, aby ta struktura była uzasadniona i efektywna oraz nie cechowała się nadmierną lub nieodpowiednią złożonością, która nie miałaby jasnego uzasadnienia ekonomicznego ani celu prawnego lub mogłaby być wykorzystana w celach związanych z przestępczością finansową.
8. Tworzenie lub zmiany struktury organizacyjnej Banku, będą spójne w szczególności ze Statutem Banku, jako podstawowym aktem ustrojowym dotyczącym utworzenia i funkcjonowania Banku oraz sposobu działania jego organów.
9. Wymóg, o którym mowa w ust. 7 jest zachowany również w odniesieniu do innych regulacji wewnętrznych związanych z organizacją i funkcjonowaniem poszczególnych

komórek organizacyjnych i stanowisk, a także jednostek organizacyjnych i ich komórek organizacyjnych czy stanowisk lub Zespołów.

10. Pracownicy Banku mają zapewniony odpowiedni dostęp do informacji o zakresach uprawnień, obowiązkach i odpowiedzialności poszczególnych komórek organizacyjnych m.in. poprzez stosowne zapisy w „Regulaminie organizacyjnym Banku Spółdzielczego Ziem Górskich KARPATIA”.
11. Zarząd w pełni zna i rozumie strukturę prawną, organizacyjną i operacyjną Banku oraz zapewnia jej zgodność z zatwierdzoną strategią biznesową i w zakresie ryzyka jak też skłonnością do podejmowania ryzyka.

§ 6

1. W Banku funkcjonuje system zarządzania, obejmujący wszystkie jednostki i komórki organizacyjne Banku, w ramach którego wyróżnia się system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej.
2. System zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej zorganizowane są na trzech, niezależnych poziomach zarządzania (trzy linie obrony).
3. Działalność Banku zorganizowana jest w sześciu pionach:
  - 1) Zarządzanie Bankiem, nadzór nad ryzykiem istotnym – podlegający Prezesowi Zarządu
  - 2) Pion Wsparcia Zarządzania – podlegający Wiceprezesowi Zarządu nadzorującemu Pion Wsparcia Zarządzania ;
  - 3) Pion Sprzedaży – podlegający Wiceprezesowi Zarządu nadzorującemu Pion Sprzedaży;
  - 4) Pion Bezpieczeństwa – podlegający Wiceprezesowi Zarządu nadzorującemu Pion Bezpieczeństwa;
  - 5) Pion Finansowy – podlegający Wiceprezesowi Zarządu nadzorującemu Pion Finansowy;
  - 6) Pion Wsparcia Biznesu – podlegający Wiceprezesowi Zarządu nadzorującemu Pion Wsparcia Biznesu.
4. Podział zadań, sprawozdawczości i zasady kontroli są jasno i jednoznacznie określone w procedurach wewnętrznych oraz w zakresach czynności i obowiązków pracowników Banku, w sposób zapewniający, że zadania nie nakładają się, a odpowiedzialność za poszczególne obszary działania jest jednoznacznie określona.

§ 7

Bank przestrzega wymogów wynikających z przepisów prawa oraz uwzględnia rekomendacje nadzorcze wydane przez odpowiednie organy nadzoru, w szczególności przez KNF oraz EBA (European Banking Authority/ Europejski Urząd Nadzoru Bankowego), a także zobowiązania lub deklaracje składane wobec organów nadzoru oraz uwzględnia indywidualne zalecenia wydane przez organy nadzoru oraz cele strategiczne Zrzeszenia.

§ 8

1. Bank określa własne cele strategiczne przy uwzględnieniu charakteru oraz skali prowadzonej działalności.
2. Organizacja Banku umożliwia osiągnięcie zakładanych strategicznych celów z uwzględnieniem konieczności efektywnego monitorowania ryzyka występującego w jego działalności.
3. Organizacja Banku umożliwia niezwłoczne podejmowanie odpowiednich działań w sytuacjach nagłych, gdy konieczne jest odstępstwo lub nie jest możliwe realizowanie przyjętych celów strategicznych z powodu nieoczekiwanych zmian w otoczeniu

gospodarczym lub prawnym Banku albo, gdy dalsza realizacja przyjętych celów może prowadzić do naruszenia norm określonych regulacjami dotyczącymi prowadzenia działalności przez Bank lub ustalonych zasad postępowania.

4. Organizacja Banku zapewnia, że:
  - 1) wykonywanie zadań z zakresu działalności Banku jest powierzane osobom posiadającym niezbędną wiedzę i umiejętności, nad którymi nadzór sprawują osoby posiadające także odpowiednie doświadczenie,
  - 2) przy określaniu zakresu powierzanych zadań brana jest pod uwagę możliwość właściwego i rzetelnego wykonania tych zadań na danym stanowisku,
  - 3) prawa pracowników są należycie chronione, a ich interesy należycie uwzględniane, w szczególności poprzez stosowanie przejrzystych i obiektywnych zasad zatrudniania i wynagradzania, oceny, a także nagradzania i awansu zawodowego.
5. Zarząd odpowiada za dobór kadr o odpowiednich do realizowanych zadań kwalifikacjach.
6. Bank stosuje plany utrzymania ciągłości działania mające na celu zapewnianie ciągłości działania i ograniczenia strat na wypadek poważnych zakłóceń w działalności. Plany utrzymania ciągłości działania są elementem zarządzania ryzykiem operacyjnym.
7. W ramach oceny poziomu ryzyka operacyjnego Zarząd, Komitet Audytu oraz Rada Nadzorcza są informowani o wszystkich stwierdzonych nadużyciach, zgłoszonych i zarejestrowanych w Rejestrze zdarzeń ryzyka operacyjnego.
8. Prawa pracowników są należycie chronione, a ich interesy należycie uwzględniane. Powyższe zasady znalazły odzwierciedlenie w „Regulaminie pracy Banku Spółdzielczego Ziem Górskich KARPATIA”, zakresach czynności i obowiązków pracowników, w „Regulaminie organizacyjnym Banku Spółdzielczego Ziem Górskich KARPATIA” oraz w Zasadach zarządzania kadrami, oceny i systemu motywowania oraz premiowania pracowników w Banku Spółdzielczym Ziem Górskich KARPATIA”.

§ 9

1. Bank wprowadza anonimowy sposób powiadamiania wyznaczonego Członka Zarządu oraz powiadamiania Rady Nadzorczej o nadużyciach w Banku, zapewniający możliwość korzystania z tego narzędzia za pośrednictwem określonego, niezależnego i autonomicznego kanału przez pracowników bez obawy negatywnych konsekwencji ze strony kierownictwa i innych pracowników Banku.
2. Obowiązująca w Banku regulacja wewnętrzna dotycząca anonimowego sposobu powiadamiania o nieprawidłowościach zawiera jasne reguły, zapewniające traktowanie informacji dotyczących osób zgłaszających i zgłaszanych oraz naruszenia jako poufnych, chroni pracowników, którzy zgłaszają obawy, przed represjami za ujawnienie naruszeń podlegających zgłoszeniu a także zapewnia, aby zgłaszane potencjalne lub rzeczywiste naruszenia podlegały ocenie i przekazaniu na wyższy szczebel, w tym w stosownych przypadkach odpowiednim właściwym organom lub organom ścigania.
3. Regulamin zgłaszania przez pracowników i rozpatrywania anonimowych informacji o naruszeniach przepisów prawa określa anonimowy tryb zgłaszania przypadków naruszeń prawa, w tym również rzeczywistych lub potencjalnych naruszeń przepisów z zakresu przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, a także obowiązujących w Banku Spółdzielczym Ziem Górskich KARPATIA regulacji wewnętrznych i standardów etycznych. Polityka obejmuje również funkcjonujące w Banku zasady przeciwdziałania oszustwom wewnętrznym lub zewnętrznym i naruszeniom dyscypliny, odnoszące się w szczególności do mechanizmów kontroli ryzyka, w tym zwłaszcza limitów.

4. Regulacja wewnętrzna określająca procedurę anonimowego powiadamiania zapewnia monitorowanie wyniku dochodzenia w sprawie zgłoszonego naruszenia oraz właściwe prowadzenie ewidencji zgłoszonych naruszeń.
5. Zarząd Banku przedstawia Radzie Nadzorczej Banku co pół roku raporty dotyczące powiadomień o poważnych nadużyciach.

Relacja z udziałowcami

§ 10

1. Bank działa w interesie wszystkich udziałowców z poszanowaniem interesu klientów.
2. Bank przy prowadzeniu działalności bierze pod uwagę interesy wszystkich interesariuszy, o ile nie są one sprzeczne z interesami Banku.
3. Bank zapewnia udziałowcom właściwy dostęp do informacji, poprzez wywieszanie informacji na tablicach ogłoszeń w miejscu wykonywania czynności, na stronie internetowej, w ramach „Polityki informacyjnej Banku Spółdzielczego Ziem Górskich KARPATIA”, w formie publikacji oraz podczas Zebrań Grup Członkowskich.
4. Przy udzielaniu informacji członkom Banku zapewnia ich rzetelność oraz kompletność nie stosując przy tym preferencji w stosunku do wybranych udziałowców. Bank zapewnia członkom równe traktowanie. Wszyscy członkowie otrzymują wyczerpujące, jasne i rzetelne informacje poprzez różne kanały informacyjne udostępniane przez Bank.

§ 11

1. Udziałowcy mogą wpływać na funkcjonowanie instytucji nadzorowanej wyłącznie poprzez decyzje organu stanowiącego, tj. wyłącznie poprzez decyzje Zebrania Przedstawicieli nie naruszając kompetencji pozostałych organów, co wynika ze Statutu Banku.
2. Członkowie Banku, nie mogą ingerować w sposób sprawowania Zarządu, w tym prowadzenie spraw przez Zarząd.
3. Udziałowcy w swych decyzjach powinni kierować się interesem Banku.
4. Udziałowcy nie powinni wykorzystywać swojej pozycji do podejmowania decyzji prowadzących do przeniesienia aktywów z Banku do innych podmiotów a także do nabycia lub zbycia, albo zawierania innych transakcji powodujących rozporządzenie przez Bank jego majątkiem na warunkach innych niż rynkowe, czy też z narażeniem bezpieczeństwa lub interesu Banku.
5. Udziałowcy są odpowiedzialni za niezwłoczne dokapitalizowanie Banku w sytuacji, gdy jest to niezbędne do utrzymania kapitałów własnych oraz za niezwłoczne dostarczenie wsparcia finansowego na poziomie wymaganym przez przepisy prawa lub regulacje nadzorcze, a także gdy wymaga tego bezpieczeństwo.
6. Zwołanie Zebrania Przedstawicieli w sytuacji, gdy wymaga tego dalsze prawidłowe funkcjonowanie Banku następuje niezwłocznie.
7. Członkowie Banku powinni efektywnie korzystać z narzędzi nadzoru właścicielskiego, aby zapewnić prawidłowe funkcjonowanie Zarządu, Komitetu Audytu i Rady Nadzorczej Banku. Organy Banku funkcjonują w taki sposób, by zapewniać rozdzielenie funkcji właścicielskich i zarządczych.
8. W skład Rady Nadzorczej nie mogą wchodzić osoby pozostające z członkami Zarządu lub kierownikami bieżącej działalności Banku w związku małżeńskim albo w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej i w drugim stopniu linii bocznej.
9. Konflikty powstające pomiędzy udziałowcami powinny być rozwiązywane niezwłocznie, aby nie dochodziło do naruszania interesu Banku i jego członków

10. W Banku nie stosuje się zasady uprzywilejowania udziałów.
11. Powyższe zasady mają odzwierciedlenie w regulaminach obejmujących zasady działania organów statutowych Banku.

§ 12

1. Decyzje w zakresie wypłaty dywidendy z zysku uzależnione są od potrzeby utrzymania odpowiedniego poziomu kapitałów własnych oraz realizacji strategicznych celów instytucji nadzorowanej, a także uwzględniają rekomendacje i indywidualne zalecenia wydane przez organy nadzoru.
2. Zarząd Banku opracowuje, uchwała oraz wprowadza w życie, sporządzoną w formie pisemnej i zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą politykę dywidendową Banku określającą warunki umożliwiające wypłatę dywidendy z wypracowanego przez Bank zysku w określonym czasie, z uwzględnieniem utrzymania kapitału na poziomie adekwatnym do ponoszonego ryzyka. Polityka taka nie jest wymagana, gdy Bank realizuje program postępowania naprawczego lub plan naprawy.

Zarząd – organ zarządzający

§ 13

1. Zarząd ponosi ostateczną i ogólną odpowiedzialność za Bank oraz określa zasady zarządzania w Banku, które zapewniają skuteczne i ostrożne zarządzanie Bankiem, nadzoruje wdrożenie tych zasad oraz jest za to wdrożenie odpowiedzialny.
2. Zarząd aktywnie angażuje się w działalność Banku i podejmuje decyzje w prawidłowy i świadomy sposób.
3. Zarząd ponosi odpowiedzialność za wdrażanie strategii oraz regularnie omawia wdrażanie i odpowiedniość tych strategii z Radą Nadzorczą.
4. Zarząd dokonując osądu i podejmując decyzje konstruktywnie kwestionuje oraz krytycznie ocenia przedstawiane mu propozycje, wyjaśnienia i informacje.
5. Zarząd składa kompleksowe sprawozdania i informuje regularnie bez zbędnej zwłoki Radę Nadzorczą o elementach istotnych dla oceny sytuacji, ryzyku i wydarzeniach mających wpływ lub mogących mieć wpływ na działanie Banku.

§ 14

1. Zarząd ma charakter kolegialny.
2. Członkowie Zarządu Banku posiadają odpowiednie kompetencje do prowadzenia spraw Banku, albowiem:
  - 1) posiadają wystarczający poziom wiedzy, umiejętności i doświadczenia zawodowego (kompetencje) odpowiedni do pełnionych przez nich funkcji i powierzonych im obowiązków;
  - 2) dają rękojmię należytego wykonywania obowiązków. Rękojmia odnosi się w szczególności do reputacji, uczciwości i rzetelności danej osoby oraz zdolności do prowadzenia spraw Banku w sposób ostrożny i stabilny. Na ocenę rękojmi składają się w szczególności następujące kryteria szczegółowe:
    - 1) karalność;
    - 2) reputacja, w szczególności obejmująca ocenę wywiązywania się z powierzonych obowiązków;
    - 3) sytuacja finansowa osoby podlegającej ocenie, ze względu na jej potencjalny wpływ na reputację, etyczność i uczciwość;

- 4) niezależność osądu, w tym:
  - a) ocena cech behawioralnych
  - b) ocena faktycznych i potencjalnych konfliktów interesów;
- 3) wykazują zdolność do poświęcania wystarczającej ilości czasu na wykonywanie swoich obowiązków w Banku, z zachowaniem zasady proporcjonalności, uwzględniając skalę i zakres działalności Banku, jak również liczbę członków Zarządu;
- 4) łączenie stanowisk i funkcji, z zastosowaniem wymogu możliwości poświęcania wystarczającej ilości czasu na wykonywanie swoich obowiązków w Banku (tzn. braku łączenia nadmiernej ilości stanowisk lub funkcji poza Bankiem).
3. Każdy z członków Zarządu daje rękojmię należytego wykonywania powierzonych mu obowiązków.
4. Zarząd jest jedynym uprawnionym i odpowiedzialnym za zarządzanie działalnością Banku, w tym za prowadzenie spraw, planowanie, organizowanie, decydowanie, kierowanie oraz kontrolowanie działalności Banku.
5. Pracą Zarządu kieruje Prezes, a wewnętrzny podział obowiązków w Zarządzie zapewnia unikanie konfliktów interesów.
6. Członkowie Zarządu ponoszą kolegiąlną odpowiedzialność za decyzje zastrzeżone do kompetencji organu zarządzającego, niezależnie od wprowadzenia wewnętrznego podziału kompetencji (odpowiedzialności) za poszczególne obszary działalności pomiędzy Członków Zarządu lub delegowania określonych uprawnień na niższe szczeble kierownicze.
7. Powyższe zasady reguluje „Regulamin działania Zarządu Banku Spółdzielczego Ziem Górskich KARPATIA” oraz „Polityka zapewnienia odpowiedzialności w składzie Zarządu oraz odpowiedzialności funkcji kluczowych Banku Spółdzielczego Ziem Górskich KARPATIA”
8. Indywidualnej ocenie odpowiedzialności podlega każdy kandydat/członek Zarządu Banku, a także każdy kandydat/pracownik pełniący Kluczową Funkcję. Zbiorowej ocenie odpowiedzialności podlega Zarząd Banku jako organ zarządzający Banku. Ocenę odpowiedzialności przeprowadza się przed powołaniem danej osoby w skład organu lub powierzenia jej Kluczowej Funkcji (ocena pierwotna), a także w toku pełnienia funkcji (ocena wtórna) w sytuacjach określonych w Polityce.
9. Ocena odpowiedzialności, zgodnie z zasadami określonymi w Wytycznych EBA, w szczególności uwzględnia kryteria:
  - 1) wiedzy, umiejętności i doświadczenia,
  - 2) reputacji, uczciwości i etyczności,
  - 3) niezależności osądu,
  - 4) zdolności poświęcania wystarczającej ilości czasu na wykonywanie swoich obowiązków,
  - 5) zbiorowej odpowiedzialności Zarządu.
10. Rada Nadzorcza Banku, w ramach rocznego sprawozdania z działalności Rady Nadzorczej Banku, informuje Zebranie Przedstawicieli Banku Spółdzielczego Ziem Górskich KARPATIA o dokonanej ocenie.
11. Bank zapewnia sukcesję na członków Zarządu Banku oraz na stanowiska objęte Polityką wynagrodzeń w Banku Spółdzielczym Ziem Górskich KARPATIA z uwzględnieniem kryterium płci, wieku, wykształcenia, doświadczenia zawodowego i pochodzenia. Rada Nadzorcza promuje różnorodność wewnątrz organu zarządzającego.

12. Zarząd działając w interesie Banku ma na względzie cele oraz zasady prowadzenia działalności przez Bank określone przez przepisy prawa, regulacje wewnętrzne oraz rekomendacje nadzorcze.
13. Zarząd realizując przyjętą strategię działalności kieruje się bezpieczeństwem Banku.
14. Bank realizuje powyższe zasady poprzez stosowanie przepisów prawa powszechnie obowiązującego oraz wytycznych, rekomendacji i zaleceń, określonych przez Europejski Urząd Nadzoru Bankowego oraz Komisję Nadzoru Finansowego, regulujących tą materię, a także wytyczne i rekomendacje Banku Zrzeszającego i Systemu Ochrony z zachowaniem zasady proporcjonalności.
15. Zarząd Banku jest odpowiedzialny za wprowadzenie ładu wewnętrznego w Banku oraz zapewnienie jego przestrzegania, a także za dokonywanie okresowej oceny i weryfikacji, mających na celu dostosowanie ładu wewnętrznego w Banku do zmieniającej się sytuacji wewnętrznej i otoczenia Banku. Zarząd Banku powinien informować Radę Nadzorczą o wynikach przeprowadzonej oceny oraz o wszelkich istotnych zdarzeniach mogących mieć wpływ na funkcjonowanie ładu wewnętrznego w Banku. Przedmiotowa ocena powinna być przyjęta przez Zarząd w formie uchwały oraz przekazana do akceptacji Rady Nadzorczej (Rek.Z 1.1 Wytyczne SSOZ).
16. Ocena adekwatności i skuteczności zasad ładu wewnętrznego obejmuje:
  - 1) relacje między członkami Zarządu, Rady Nadzorczej oraz pracownikami pełniącymi kluczowe funkcje,
  - 2) przestrzeganie Polityki przeciwdziałania i zarządzania konfliktem interesów w Banku Spółdzielczym Ziem Górskich KARPATIA,
  - 3) stosowanie Kodeksu etyki – Zasady etyki określające normy i standardy etyczne postępowania członków organów i pracowników Banku Spółdzielczego Ziem Górskich KARPATIA,
  - 4) ocenę przestrzegania kultury ryzyka,
  - 5) przestrzeganie Polityki zatwierdzania nowych produktów oraz Zasad Zarządzania Zmianami w Banku Spółdzielczym Ziem Górskich KARPATIA

§ 15

1. Obowiązki i uprawnienia Zarządu są jasno określone w formie pisemnej.
2. W składzie Zarządu Banku jest wyodrębniona funkcja Prezesa Zarządu kierującego pracami tego organu.
3. Prezes Zarządu przyczynia się do efektywnego przepływu informacji w ramach Zarządu oraz pomiędzy Zarządem a Komitetem Audytu i Radą Nadzorczą oraz jest odpowiedzialny za ogólne skuteczne funkcjonowanie Zarządu.
4. Prezes Zarządu zachęca do otwartej i krytycznej dyskusji, sprzyja takiej dyskusji oraz zapewnia możliwość wyrażania i omawiania odmiennych poglądów w ramach procesu decyzyjnego.
5. Prezes Zarządu ustala porządek posiedzeń i zapewnia priorytetowe poruszanie kwestii strategicznych, a także zapewnia otrzymywanie przez członków Zarządu dokumentów i informacji z wystarczającym wyprzedzeniem przed posiedzeniami.
6. Wszyscy członkowie organu zarządzającego są na bieżąco informowani o ogólnej działalności Banku, jego sytuacji finansowej i pod względem ryzyka, a także o podejmowanych decyzjach mających znaczny wpływ na działalność Banku.
7. Wewnętrzny podział odpowiedzialności za poszczególne obszary działalności Banku pomiędzy członków Zarządu Banku dokonywany jest w sposób przejrzysty i jednoznaczny oraz został odzwierciedlony w regulacjach wewnętrznych i uchwałach kompetencyjnych

zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą. Podział ten nie prowadzi do zbędnego nakładania się kompetencji członków Zarządu Banku lub wewnętrznych konfliktów interesów.

8. Wewnętrzny podział odpowiedzialności pomiędzy członków Zarządu Banku nie prowadzi do sytuacji, w której określony obszar działalności Banku nie jest przypisany do żadnego członka organu zarządzającego.

§ 16

1. Posiedzenia Zarządu Banku odbywają się w języku polskim.
2. Protokół oraz treść podejmowanych uchwał lub innych istotnych decyzji i postanowień Zarządu Banku sporządzane są w języku polskim.

§ 17

1. Pełnienie funkcji członka Zarządu powinno stanowić główny obszar aktywności zawodowej członka Zarządu. Dodatkowa aktywność zawodowa członka Zarządu, poza Bankiem nie powinna prowadzić do takiego zaangażowania czasu i nakładu pracy, aby negatywnie wpływała na wykonywanie funkcji członka Zarządu.
2. Członek Zarządu Banku nie powinien być w szczególności członkiem organów innych podmiotów, jeżeli czas poświęcony na wykonywanie funkcji w innych podmiotach uniemożliwiłaby mu rzetelne wykonywanie obowiązków w Banku.
3. Członek Zarządu Banku powinien powstrzymać się od podejmowania aktywności zawodowej lub pozazawodowej, która mogłaby prowadzić do powstawania konfliktu interesów lub miałaby negatywny wpływ na jego reputację jako członka Zarządu Banku.
4. Zasady ograniczania konfliktu interesów zostały określone w odpowiedniej regulacji wewnętrznej określającej między innymi zasady identyfikacji, zarządzania oraz zapobiegania konfliktom interesów, a także zasady wyłączenia członka Zarządu w przypadku zaistnienia konfliktu interesów lub możliwości jego zaistnienia.

§ 18

W przypadku niepełnego składu Zarządu Banku, Rada Nadzorczą Banku podejmuje odpowiednie działania w celu niezwłocznego uzupełnienia.

Rada Nadzorczą – organ nadzorujący

§ 19

1. Rada Nadzorczą sprawuje nadzór nad sprawami Banku w imieniu wszystkich członków, kierując się przy wykonywaniu swoich zadań dbałością o prawidłowe i bezpieczne działanie Banku.
2. Rada Nadzorczą wykonuje nadzór bieżący w zakresie realizacji przyjętych celów strategicznych lub istotnych zmian poziomu ryzyka lub materializacji istotnych ryzyk w działalności Banku, a także w zakresie sprawozdawczości finansowej, w tym wprowadzania istotnych zmian w Zasadach (Polityce) rachunkowości mających znaczący wpływ na treść informacji finansowej.
3. Rada Nadzorczą Banku oraz poszczególni jej członkowie przy wykonywaniu nadzoru kierują się obiektywną oceną i osądem.
4. Rada Nadzorczą sprawuje nadzór nad wprowadzeniem ładu wewnętrznego w Banku oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność. Ocena adekwatności i skuteczności zasad ładu wewnętrznego jest przeprowadzana łącznie przy dokonywaniu oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej.

§ 20

1. Członkowie Rady Nadzorczej Banku posiadają kompetencje do należytego wykonywania obowiązków nadzorowania Banku wynikające z:
  - 1) posiadają wystarczający poziom wiedzy, umiejętności i doświadczenia (kompetencje) odpowiednie do pełnionych przez nich funkcji i powierzonych im obowiązków; w tym spełniają kryteria specyficzne dla niektórych stanowisk lub funkcji wynikające z przepisów prawa;
  - 2) dają rękojmię należytego wykonywania obowiązków. Rękojmia odnosi się w szczególności do reputacji, uczciwości i rzetelności danej osoby oraz zdolności do prowadzenia spraw Banku w sposób ostrożny i stabilny. Na ocenę rękojmi składają się w szczególności następujące kryteria szczegółowe:
    - a) karalność;
    - b) reputacja (obejmująca inne stosowane sankcje i środki oraz dobrą opinię);
    - c) sytuacja finansowa osoby podlegającej ocenie (wpływająca na jej podatność na ewentualne naciski lub zwiększająca skłonność do akceptacji nadmiernego ryzyka);
    - d) niezależność osądu, w tym ocena cech behawioralnych i ocena faktycznych i potencjalnych konfliktów interesów;
  - 3) wykazują zdolność do poświęcania wystarczającej ilości czasu na wykonywanie swoich obowiązków w Banku;
  - 4) nie łączą nadmiernej ilości stanowisk lub funkcji poza Bankiem.
2. Indywidualne kompetencje poszczególnych członków kolegialnej Rady Nadzorczej Banku uzupełniają się w taki sposób, aby umożliwić zapewnienie odpowiedniego poziomu kolegialnego sprawowania nadzoru nad wszystkimi obszarami działania Banku.
3. Każdy z członków Rady Nadzorczej Banku daje rękojmię należytego wykonywania powierzonych mu obowiązków.
4. W składzie Rady Nadzorczej Banku wszystkie osoby władają językiem polskim oraz wykazują się odpowiednim doświadczeniem i znajomością polskiego rynku finansowego niezbędnymi w nadzorowaniu Banku na polskim rynku finansowym.
5. Bank realizuje powyższe zasady poprzez stosowanie przepisów prawa powszechnie obowiązującego oraz wytycznych, rekomendacji i zaleceń, określonych przez Europejski Urząd Nadzoru Bankowego oraz Komisję Nadzoru Finansowego Spółdzielczy System Ochrony regulujących tą materię, z zachowaniem zasady proporcjonalności.

§ 21

1. Określony w Statucie skład liczebny Rady Nadzorczej jest adekwatny do charakteru i skali prowadzonej przez Bank działalności.
2. W składzie Rady Nadzorczej Banku wyodrębniona jest funkcja Przewodniczącego, który kieruje pracami Rady Nadzorczej. Wybór Przewodniczącego Rady Nadzorczej Banku dokonywany jest w oparciu o doświadczenie oraz umiejętności kierowania zespołem.
3. Rada Nadzorcza powołuje spośród siebie Prezydium.
4. W ramach Rady Nadzorczej powołany został Komitet Audytu.
5. Do składu Rady Nadzorczej wybierani są Członkowie Banku, zgodnie z przepisami ustawy Prawo spółdzielcze.

§ 22

Jeśli członkowie Rady Nadzorczej Banku zgłoszą zdanie odrębne, informację oraz powody zgłoszenia zamieszcza się w protokole.

§ 23

1. Każdy z członków Rady Nadzorczej powinien wykonywać swoją funkcję w sposób aktywny, wykazując się niezbędnym poziomem zaangażowania w pracę Rady Nadzorczej.
2. Niezbędny poziom zaangażowania przejawia się w poświęcaniu czasu w wymiarze umożliwiającym należyte wykonywanie zadań Rady Nadzorczej Banku.
3. Pozostała aktywność zawodowa członka Rady Nadzorczej Banku nie odbywa się z uszczerbkiem dla jakości i efektywności sprawowanego nadzoru.
4. Członek Rady Nadzorczej Banku powstrzymuje się od podejmowania aktywności zawodowej lub pozazawodowej, która mogłaby prowadzić do powstania konfliktu interesów lub w inny sposób wpływać negatywnie na jego reputację jako członka Rady Nadzorczej Banku.
5. Zasady ograniczania konfliktu interesów określone są w odpowiednich regulacjach wewnętrznych określających między innymi zasady identyfikacji, zarządzania oraz zapobiegania konfliktom interesów, a także zasady wyłączenia członka Rady Nadzorczej Banku w przypadku zaistnienia konfliktu interesów lub możliwości jego zaistnienia.
6. Powyższe zasady reguluje „Regulamin działania Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego Ziem Górskich KARPATIA” oraz Polityka powoływania i odwoływania oraz oceny odpowiedniości członków Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego Ziem Górskich KARPATIA.
7. Członkowie Rady Nadzorczej, cechują się niezależnością osądu, która gwarantuje, iż każdy z członków aktywnie angażuje się w swoje obowiązki, wydaje własne, rozsądne i obiektywne decyzje prezentując je w toku dyskusji.

§ 24

1. W składzie Rady Nadzorczej zapewniony jest odpowiedni udział członków niezależnych. Niezależność oznacza, że członek Rady Nadzorczej nie posiada obecnie ani nie posiadał w przeszłości żadnych powiązań czy relacji zarówno z Bankiem, jak i z jego Zarządem, które miałyby wpływ na obiektywną i wyważoną ocenę sytuacji przez członka i ograniczyłyby to zdolność członka do podejmowania decyzji w sposób niezależny.
2. Bank cyklicznie przeprowadza Indywidualną ocenę (pierwotną / wtórną) odpowiedniości każdego członka Rady Nadzorczej Banku oraz zbiorową ocenę odpowiedniości, której podlega Rada Nadzorcza Banku.
3. Rada Nadzorcza powołując lub odwołując Członków Zarządu Banku uwzględnia ocenę spełnienia wymogów, o których mowa w art. 22aa Ustawy Prawo bankowe oraz kryteria określone w Wytycznych Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego i Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych z dnia 2 lipca 2021 r. (EBA/GL/2021/06) w sprawie oceny odpowiedniości członków organu zarządzającego i osób pełniących najważniejsze funkcje („Wytyczne EBA”).
4. Posiedzenia Rady Nadzorczej odbywają się w języku polskim.
5. Rada Nadzorcza dokonuje regularnej oceny stosowania Zasad ładu korporacyjnego oraz oceny adekwatności i skuteczności ładu wewnętrznego.

§ 25

W przypadku niepełnego składu Rady Nadzorczej, mniejszego niż minimalna liczba członków wskazana w Statucie, konieczne jest zwołanie Zebrania Przedstawicieli w celu niezwłocznego uzupełnienia składu Rady Nadzorczej.

Komitet Audytu – organ nadzorujący (powoływany ze składu Rady Nadzorczej):

1. W ramach Rady Nadzorczej powołany został Komitet Audytu, wyznaczony w szczególności do:
  - 1) monitorowania procesu sprawozdawczości finansowej;
  - 2) monitorowania skuteczności systemów kontroli wewnętrznej, Audytu Wewnętrznego oraz zarządzania ryzykiem, w tym rekomendowanie zlecenia przeprowadzenia dodatkowych badań audytowych przez Spółdzielnię Systemu Ochrony;
  - 3) monitorowania wykonywania czynności rewizji finansowej, a w szczególności przeprowadzania przez firmę audytorską badania sprawozdań finansowych, z uwzględnieniem wszelkich wniosków i ustaleń Komisji Nadzoru Audytowego wynikających z kontroli przeprowadzonej w firmie audytorskiej;
  - 4) kontrolowania i monitorowanie niezależności biegłego rewidenta i firmy audytorskiej w szczególności w przypadku, gdy na rzecz Banku świadczone są przez firmę audytorską inne usługi niż badanie;
  - 5) dokonywania oceny niezależności biegłego rewidenta oraz wyrażanie zgody na świadczenie przez niego dozwolonych usług niebędących badaniem w Banku;
  - 6) informowania Rady Nadzorczej Banku o wynikach badania oraz wyjaśnianie, w jaki sposób badanie to przyczyniło się do rzetelności sprawozdawczości finansowej w Banku, a także jaka była rola Komitetu Audytu w procesie badania;
  - 7) opracowywania polityki wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzania badania;
  - 8) opracowywania polityki świadczenia przez firmę audytorską przeprowadzającą badanie, przez podmioty powiązane z tą firmą audytorską oraz przez członka sieci firmy audytorskiej dozwolonych usług niebędących badaniem;
  - 9) określania procedury wyboru firmy audytorskiej przez Bank;
  - 10) opracowania zasad postępowania w zakresie procesu ujawniania i wymiany danych i informacji pomiędzy KNF, firmą audytorską, kluczowym biegłym rewidentem a komórką Banku odpowiedzialną za mechanizmy kontrolne w ramach systemu kontroli wewnętrznej;
  - 11) przedstawiania Radzie Nadzorczej oraz Zebraniu Przedstawicieli, rekomendacji, o której mowa w art. 16 ust. 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 537/2014 z dnia 16.04.2016 r. w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego (...), wskazującej m.in. firmę audytorską, której proponuje powierzyć badanie ustawowe, zgodnie z politykami, o których mowa w pkt. 7 i 8;
  - 12) przedkładania zaleceń mających na celu zapewnienie rzetelności procesu sprawozdawczości finansowej w Banku.
2. Pracą Komitetu Audytu kieruje Przewodniczący.
3. Członkowie Komitetu Audytu cechują się niezależnością osądu oraz posiadają kompetencje z dziedziny rachunkowości lub rewizji finansowej.
4. Komitet Audytu w ramach monitorowania wykonywania czynności rewizji finansowej uzgadnia zasady przeprowadzania czynności przez podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, w tym w zakresie proponowanego planu czynności.
5. Komitet Audytu podczas przedstawiania wyników czynności rewizji finansowej przez podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych wyraża swoją opinię o sprawozdaniu finansowym, którego dotyczą czynności rewizji finansowej.

6. Współpraca Komitetu Audytu z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych jest udokumentowana.
7. Posiedzenia Komitetu Audytu odbywają się w języku polskim.

Polityka wynagradzania

§ 27

1. Bank wprowadził transparentną „Politykę wynagrodzeń w Banku Spółdzielczym Ziemi Górskich KARPATIA” osób zajmujących istotne stanowiska, uwzględniającą zasadę proporcjonalności oraz sytuację finansową Banku.
2. Polityka podlega okresowej weryfikacji przez właściciela dokumentu wskazanego w Metryce regulacji oraz ocenie przez Radę Nadzorczą Banku. Przy ustalaniu Polityki wynagradzania uwzględniana jest sytuacja finansowa Banku.
3. Wyniki oceny przestrzegania „Polityki wynagrodzeń (...)” są przekazywane organowi stanowiącemu, tzn. na Zebraniu Przedstawicieli w ramach sprawozdania Rady Nadzorczej.
4. Zebranie Przedstawicieli dokonuje oceny, czy ustalona Polityka wynagrodzeń sprzyja rozwojowi i bezpieczeństwu działania Banku.
5. Ustalona „Polityka wynagrodzeń (...)” nie stanowi zachęty do podejmowania nadmiernego ryzyka w działalności Banku.
6. Wynagrodzenia członków organu zarządzającego, członków organu nadzorującego lub osób pełniących kluczowe funkcje są finansowane i wypłacane ze środków Banku.
7. Ponadto Bank wprowadził „Politykę wynagrodzeń w Banku Spółdzielczym Ziemi Górskich KARPATIA”, która jest neutralna względem płci.
8. Bank w „Politykach wynagrodzeń (...)” powiązał zmienną część wynagrodzeń osób zajmujących kluczowe stanowiska ze stopniem realizacji celów ESG oraz ze wskaźnikiem ESG.

§ 28

1. Wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej ustala się adekwatnie do pełnionej funkcji, a także adekwatnie do skali działalności. Członkowie Rady Nadzorczej powołani do pracy w Komitetach lub Zespołach, są wynagradzani adekwatnie do dodatkowych zadań wykonywanych w ramach danego komitetu.
2. Wysokość wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej ustalone jest przez Zebranie Przedstawicieli.
3. Zasady wynagradzania członków Rady Nadzorczej są transparentne i zawarte w uchwale Zebrania Przedstawicieli.

§ 29

1. Rada Nadzorcza, odpowiada za wprowadzenie wewnętrznego aktu prawnego określającego zasady wynagradzania członków Zarządu Banku, w tym szczegółowe kryteria i warunki uzasadniające uzyskanie zmiennych składników wynagrodzenia.
2. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzoną Polityką wynagrodzeń, w tym dokonuje weryfikacji spełnienia kryteriów i warunków uzasadniających uzyskanie zmiennych składników wynagrodzenia przed wypłatą całości lub części tego wynagrodzenia.
3. W odniesieniu do osób pełniących kluczowe funkcje odpowiedzialność za wprowadzenie odpowiedniego wewnętrznego aktu prawnego i nadzór w tym obszarze ciąży na Zarządzie Banku.

4. Zmienne składniki wynagrodzenia członków Zarządu Banku lub osób pełniących kluczowe funkcje są uzależnione, w szczególności od obiektywnych kryteriów, jakości zarządzania Bankiem oraz uwzględniają długoterminowe aspekty działania i sposób realizacji celów strategicznych. Ustalając zmienne składniki wynagrodzenia uwzględnia się także nagrody lub korzyści, w tym wynikające z programów motywacyjnych oraz innych programów premiowych wypłaconych, należnych lub potencjalnie należnych.

Polityka informacyjna

§ 30

1. Bank tworzy wartości w ujęciu długoterminowym oraz buduje fundamenty relacji pomiędzy Bankiem a jego udziałowcami i Klientami oraz prowadzi przejrzystą „Politykę informacyjną Banku Spółdzielczego Ziem Górskich KARPATIA”, uwzględniającą potrzeby jego udziałowców oraz klientów, udostępnioną na stronie internetowej Banku.
2. Polityka informacyjna Banku oparta jest na ułatwianiu dostępu do informacji. W szczególności publikowane przez Bank raporty zawierające informacje finansowe umieszczane są na stronie internetowej Banku.
3. Bank zapewnia udziałowcom równe traktowanie i równy dostęp do informacji.
4. Polityka informacyjna określa w szczególności zasady i terminy udzielania odpowiedzi udziałowcom oraz klientom.
5. Bank udostępnia wszystkim udziałowcom wyczerpujące, jasne i rzetelne informacje poprzez różne kanały informacyjne udostępniane przez Bank.
6. Polityka informacyjna zapewnia ochronę informacji oraz uwzględnia odrębne regulacje wynikające z przepisów szczególnych regulujących funkcjonowanie Banku, w tym szczegółowe regulacje wynikające z ustawy Prawo bankowe.
7. Bank publikuje na tablicy ogłoszeń oraz na stronie internetowej wszystkie, wymagane przepisami prawa informacje, w tym informacje wymagane:
  - 1) Rozporządzeniem 575/2013 UE, zmienionym przez Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/876 z dnia 20 maja 2019 r., zwanym Rozporządzeniem CRR,
  - 2) Ustawą z dnia 29 sierpnia 1997r. Prawo bankowe, ze szczególnym uwzględnieniem art. 111, 111a oraz 111b,
  - 3) Rozporządzeniem Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 czerwca 2021 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach,
  - 4) Rozporządzeniem Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 27 lipca 2021 r. w sprawie szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego oraz dokonywania przez bank przeglądów strategii i procedur szacowania i stałego utrzymywania kapitału wewnętrznego,
  - 5) „Zasadami ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych” wydanymi przez KNF,
  - 6) Rekomendacją M KNF,
  - 7) Rekomendacją P KNF,
  - 8) Rekomendacją H KNF (obowiązek opisu systemu kontroli wewnętrznej),
  - 9) Rekomendacją Z KNF,
  - 10) Wytycznymi Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS dotyczącymi wdrażania Rekomendacji Z KNF u Uczestników Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS,

- 11) Ustawą z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym,
- 12) Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia Dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) – zwane RODO,
- 13) Ustawą z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym,
- 14) Ustawą z dnia 1 grudnia 2022 r. o zmianie ustawy o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym oraz niektórych innych ustaw,
- 15) Ustawą z dnia 9 marca 2017 r. o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami (tzw. EURO-FATCA),
- 16) Ustawą z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji,
- 17) Ustawą z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych,
- 18) Ustawą z dnia 15 grudnia 2017 r. o dystrybucji ubezpieczeń (Ustawa IDD),
- 19) Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2011 z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie indeksów stosowanych jako wskaźniki referencyjne w instrumentach finansowych i umowach finansowych lub do pomiaru wyników funduszy inwestycyjnych - zwane „Rozporządzeniem BMR”,
- 20) Wytycznymi EBA dotyczącymi ujawnień w zakresie ekspozycji nieobsługiwanych i restrukturyzowanych EBA/GL/2018/10,
- 21) Wytycznymi w sprawie wymogów dotyczących ujawniania informacji na mocy części ósmej Rozporządzenia (UE) nr 575/2013 (EBA/GL/2016/11),
- 22) Wytycznymi w sprawie istotności, zastrzeżonego charakteru i poufności ujawnianych informacji oraz częstotliwości ujawniania zgodnie z art. 432 ust. 1, art. 432 ust. 2 i art. 433 Rozporządzenia (UE) nr 575/2013 (EBA/GL/2014/14),
- 23) Wytycznymi EUNB/GL/2021/04 z dnia 2 lipca 2021 r. dotyczącymi prawidłowej polityki wynagrodzeń na mocy dyrektywy 2013/36/UE,
- 24) Wytycznymi EBA/GL/2021/05 z dnia 2 lipca 2021 r. w sprawie zarządzania wewnętrznego,
- 25) Wytycznymi EBA/GL/2021/06 z dnia 2 lipca 2021 r. w sprawie oceny odpowiedniości członków organu zarządzającego i osób pełniących najważniejsze funkcje,
- 26) Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2019/2088 z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie ujawnienia informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych,
- 27) Rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 2021/637 z dnia 15 marca 2021 r. ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne w odniesieniu do publicznego ujawniania przez instytucje informacji, o których mowa w części ósmej tytułu II i III Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013,
- 28) Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniającą Dyrektywę 2002/87/WE i uchylającą Dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE,

- 29) Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniającą Dyrektywę 2002/92/WE i Dyrektywę 2011/61/UE,
  - 30) Wytycznymi w sprawie ujawniania wskaźnika pokrycia wpływów netto w uzupełnieniu do ujawniania informacji na temat zarządzania ryzykiem płynności na podstawie art. 435 Rozporządzenia (UE) nr 575/2013,
  - 31) Statutem Banku Spółdzielczego Ziem Górskich KARPATIA.
  - 32) Rozporządzeniem Wykonawczym Komisji (UE) 2021/763 z dnia 23 kwietnia 2021 r. ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne do celów stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/59/UE w odniesieniu do sprawozdawczości nadzorczej w obszarze minimalnego wymogu w zakresie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych oraz podawania tego wymogu do wiadomości publicznej.
8. Zasady i terminy udzielania odpowiedzi udziałowcom oraz klientom reguluje Instrukcja rozpatrywania reklamacji oraz zgłoszeń w Banku Spółdzielczym Ziem Górskich KARPATIA. Tryb i zasady wnoszenia i rozpatrywania reklamacji Klientów Banku Spółdzielczego Ziem Górskich KARPATIA” publikowane są na stronie internetowej www.karpatiabs.pl.

Działalność promocyjna i relacje z Klientami

§ 31

1. W Banku przyjęte zostały regulacje wewnętrzne dotyczące wprowadzania nowych produktów, które obejmują też rozwój nowych rynków, produktów i usług oraz znaczące zmiany dotychczasowych rynków, produktów i usług, jak też wyjątkowe transakcje, jak również istotne zmiany powiązanych procesów (np. nowe zasady outsourcingu) i systemów (np. procesów zmian w zakresie informatyki).
2. Regulacje wewnętrzne w zakresie wprowadzania nowych produktów zapewniają spójność produktów i zmian ze strategią w zakresie ryzyka i skłonnością Banku do podejmowania ryzyka oraz z odpowiednimi limitami, poprzez uwzględnienie w jej treści wszystkich czynników, które należy wziąć pod uwagę przed podjęciem decyzji o wejściu na nowe rynki, obrocie nowymi produktami, wdrożeniu nowej usługi lub wprowadzeniu znaczących zmian dotychczasowych produktów lub usług.
3. Każdy nowy produkt lub znacząca zmiana dotychczasowego produktu podlega zaopiniowaniu przez Komórkę ds. zgodności i kontroli wewnętrznej, a w zatwierdzeniu nowych produktów lub znaczących zmian dotychczasowych produktów, procesów i systemów powinny uczestniczyć m.in. Zespół analiz i inżynierii danych, Komórka ds. zgodności i kontroli wewnętrznej, Główny Księgowy, IOD, Zespół informatyki, pracownik ds. zgodności AMLRO, Zespół Zarządzania Sprzedażą.
4. W Banku wdrożona została Polityka zatwierdzania nowych produktów oraz Zasady zarządzania zmianami, które uwzględniają zasady „Strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzykami” i określają zasady realizacji procesu rozwoju nowych produktów, obejmuje zasady wprowadzania nowych produktów, usług i rynków oraz istotne zmiany dotychczasowych produktów, usług i rynków, w tym w zakresie bancassurance.
5. Bank zapobiega zjawisku Greenwashing – które polega na stwarzaniu wrażenia, że dany produkt oferowany przez firmę jest wytwarzany w sposób ekologiczny, zgodny z naturą, albo mniej szkodzi środowisku. Krótko mówiąc, nabywając określony produkt (lub usługę)

i bazując na informacjach przekazanych przez daną firmę, klient może mieć mylne wrażenie, że jego wybór korzystnie wpływa na środowisko.

§ 32

1. Bank wdrożył zasady opracowania materiałów promocyjnych i reklamowych, zgodnie z Zasadami ładu korporacyjnego w ramach instrukcji Zasady zarządzania zmianami.
2. Powyższe Zasady wprowadzają wymagania odnośnie rzetelności, jakości, poszanowania powszechnie obowiązujących przepisów prawa, zasad uczciwego obrotu jak również dobrych obyczajów.
3. Bank rzetelnie i w sposób przystępny dla przeciętnego odbiorcy informuje o oferowanym produkcie lub usłudze, w czasie umożliwiającym podjęcie decyzji. Bank nie wprowadza Klienta w błąd.
4. Konstruując produkty lub dokonując organizacji procesów związanych z dokonywaniem operacji lub realizacją obowiązków Banku uwzględnia się zasadę zgodności z prawem przetwarzania danych osobowych. Ochrona danych osobowych jest jednym z najważniejszych procesów realizowanych przez Bank Spółdzielczy Ziemi Górskich KARPATIA.

§ 33

1. Przekaz reklamowy dotyczący usługi lub produktu oferowanego przez Bank albo jego działalności, dalej jako „przedmiot reklamowany”, zgodnie z zasadami przyjętymi w Banku, jest rzetelny.
2. Przekaz reklamowy w sposób jasny wskazuje, jakiego produktu lub usługi dotyczy.
3. Przekaz reklamowy nie eksponuje korzyści w taki sposób, który powodowałby umniejszenie znaczenia kosztów i ryzyk związanych z nabyciem produktu lub usługi.
4. Przekaz reklamowy zgodnie z zasadami przyjętymi w Banku nie powinien wprowadzać w błąd, ani stwarzać możliwości wprowadzenia w błąd w szczególności co do:
  - 1) charakteru prawnego przedmiotu reklamowanego, w tym praw i obowiązków klienta,
  - 2) tożsamości podmiotu reklamującego,
  - 3) istotnych cech przedmiotu reklamowanego,
  - 4) korzyści, które można osiągnąć nabywając lub korzystając z przedmiotu reklamowanego oraz okresu, w którym powstają,
  - 5) ponoszonych przez klienta całkowitych kosztów związanych z nabyciem lub korzystaniem z przedmiotu reklamowanego oraz okresu, którego te koszty dotyczą,
  - 6) czasu, wartości i terytorialnej dostępności przedmiotu reklamowanego,
  - 7) ryzyka związanego z nabyciem lub korzystaniem z przedmiotu reklamowanego.
5. Przy tworzeniu oraz publikacji przekazu reklamowego, zgodnie z przyjętymi zasadami, Bank, w szczególności:
  - 1) czuwa nad charakterem i konstrukcją przekazów reklamowych przygotowywanych i publikowanych w imieniu Banku lub na jego rzecz,
  - 2) zapewnia odbiorcy możliwość swobodnego zapoznania się ze wszystkimi treściami składającymi się na przekaz, w szczególności ze wszelkiego rodzaju wskazaniemi i zastrzeżeniami stanowiącymi integralną część przekazu reklamowego,
  - 3) zapewnia, aby rozwiązania graficzne zastosowane w przekazie reklamowym nie utrudniały odbiorcy zapoznania się z istotnymi informacjami przedmiotu reklamowanego w tym przekazie, w szczególności z informacjami wymaganymi przepisami prawa oraz rekomendacjami nadzorczymi,

- 4) podaje źródło prezentowanych informacji, jeżeli przekaz reklamowy odwołuje się do wyników sondaży, badań statystycznych, rankingów, ratingów lub innych danych.

§ 34

Proces oferowania produktów lub usług finansowych powinien być prowadzony przez odpowiednio przygotowane osoby w celu zapewnienia rzetelności przekazywanych klientom informacji oraz udzielania im zrozumiałych wyjaśnień.

§ 35

1. Bank dokłada starań, aby oferowane produkty lub usługi finansowe były adekwatne do potrzeb klientów, do których są kierowane.
2. Na etapie przedstawiania charakteru i konstrukcji rekomendowanego produktu lub usługi finansowej Bank oraz podmioty z nimi współpracujące uwzględniają potrzeby, o których mowa w ust. 1, w szczególności co do indywidualnej sytuacji klienta, w tym wiedzy i doświadczenia na rynku finansowym, a tam gdzie to uzasadnione, pożądanego czasu trwania inwestycji oraz poziomu akceptacji ryzyka.

§ 36

Bank oraz współpracujące z nim podmioty powinny rzetelnie i w sposób przystępny dla przeciętnego odbiorcy informować o oferowanym produkcie lub usłudze, w tym w szczególności o charakterze i konstrukcji tego produktu lub usługi, korzyściach oraz czynnikach warunkujących osiągnięcie ewentualnego zysku, a także o wszelkich ryzykach z nimi związanych, w tym o opłatach i kosztach (również związanych z wcześniejszą rezygnacją z produktu lub usługi).

§ 37

1. Wszelkie niezbędne informacje dotyczące charakteru i konstrukcji produktu lub usługi finansowej, mające znaczenie dla podjęcia przez klienta decyzji, są udostępniane klientom w taki sposób, aby w odpowiednim czasie przed zawarciem umowy mieli oni możliwość swobodnego zapoznania się z ich treścią.
2. Postanowienia umowy, w tym wzorce umowy oraz istotne informacje na temat umowy zamieszczone w innych dokumentach, są przedstawione klientowi przez Bank oraz podmioty z nim współpracujące przed podjęciem przez niego decyzji co do zawarcia umowy.
3. Jeśli w ocenie klienta nie jest możliwe zapoznanie się z przedstawionymi dokumentami na miejscu Bank przekazuje klientowi na koszt własny kopie odpowiednich dokumentów.
4. Bank podejmuje odpowiednie działania i dokłada należytej staranności, aby wzorce umów nie zawierały postanowień niejednoznacznych.

§ 38

1. Bank opracowuje i udostępnia klientom jasne i przejrzyste zasady rozpatrywania reklamacji.
2. Bank posiada klarowną instrukcję przyjmowania i rozpatrywania skarg, reklamacji i zgłoszeń, tj. Instrukcja rozpatrywania reklamacji oraz zgłoszeń w Banku Spółdzielczym Ziemi Górskich KARPATIA.
3. Bank prowadzi zorganizowaną formę rozpatrywania skarg, reklamacji i zgłoszeń oraz podejmuje działania zaradcze zmierzające do ograniczenia sytuacji, powodujących ich występowanie w przyszłości.

4. Proces rozpatrywania skarg, reklamacji i zgłoszeń przez Bank prowadzony jest niezwłocznie, zgodnie z odpowiednio obowiązującymi przepisami prawa, a także cechuje się rzetelnością, wnikliwością, obiektywizmem oraz poszanowaniem powszechnie obowiązujących przepisów prawa, zasad uczciwego obrotu i dobrych obyczajów.
5. Treść odpowiedzi na reklamację zawiera, o ile to możliwe, pełne i wyczerpujące uzasadnienie faktyczne i prawne, stosownie do zarzutów zamieszczonych w reklamacji.
6. Bank dąży do polubownego rozwiązywania sporów ze swoimi klientami.

§ 39

Bank, dochodząc swoich roszczeń, w szczególności prowadząc działania windykacyjne wobec klientów działa profesjonalnie i dba o reputację instytucji zaufania publicznego.

§ 40

Bank przekazuje Klientom wszystkie, niezbędne do podjęcia decyzji dokumenty związane z produktami bankowymi. W przypadku, gdyby dokumentacja wymagała uzupełnienia, zgodnie z przepisami prawa – Bank przekaze klientom dokumenty w uzgodniony z nimi sposób.

Kluczowe systemy i funkcje wewnętrzne (system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej)

§ 41

1. Bank posiada adekwatny, efektywny i skuteczny system kontroli wewnętrznej mający na celu zapewnienie:
  - 1) prawidłowości procedur administracyjnych i księgowych, a także wiarygodnej sprawozdawczości finansowej oraz rzetelnego raportowania wewnętrznego i zewnętrznego,
  - 2) zgodności działania z przepisami prawa oraz rekomendacjami nadzorczymi, a także regulacjami wewnętrznymi, w tym dotyczącymi zarządzania ryzykiem.
2. Osiąganie celu wymienionego w ust. 1 następuje poprzez zapewnienie przez system kontroli wewnętrznej osiągnięcia celów w zakresie:
  - 1) skuteczności i efektywności działania Banku;
  - 2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej;
  - 3) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku;
  - 4) zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.
3. Na proces zapewniania realizacji celów systemu kontroli wewnętrznej składa się: organizacja kontroli wewnętrznej, mechanizmy kontrolne, szacowanie ryzyka nieosiągnięcia celów kontroli wewnętrznej, zmierzające do dostosowania mechanizmów kontrolnych do wielkości ryzyka zaistnienia nieprawidłowości, a także niezależne monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych, oraz raportowanie w ramach funkcji kontroli.
4. W ramach organizacji systemu kontroli wewnętrznej Bank wyodrębnia:
  - 1) funkcję kontroli mającą za zadanie zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych dotyczących w szczególności zarządzania ryzykiem w Banku, która obejmuje stanowiska, grupy ludzi lub jednostki organizacyjne odpowiedzialne za realizację zadań przypisanych tej funkcji;
  - 2) Komórkę ds. zgodności i kontroli wewnętrznej mającą za zadanie identyfikację, ocenę, kontrolę i monitorowanie ryzyka braku zgodności działalności Banku z przepisami

prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi oraz przedstawianie raportów w tym zakresie. Działanie Komórki szczegółowo określa Polityka zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku Spółdzielczym Ziem Górskich KARPATIA oraz Regulamin funkcjonowania Komórki ds. zgodności i kontroli wewnętrznej zatwierdzany przez Zarząd oraz Radę Nadzorczą Banku. Powoływanie i odwoływanie osoby kierującej Komórką ds. zgodności odbywa się za zgodą Rady Nadzorczej. Osoba kierująca Komórką ds. zgodności i kontroli wewnętrznej uczestniczy w posiedzeniach organu zarządzającego, organu nadzorującego i Komitetu Audytu, dokonuje monitorowania przestrzegania mechanizmów kontrolnych, a także prowadzenia i aktualizowania matrycy funkcji kontroli.

- 3) niezależną funkcję Audytu Wewnętrznego mającą za zadanie badanie i ocenę, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, z wyłączeniem Komórki Audytu Wewnętrznego.
5. Bank dokonuje powiązania procesów uznanych za istotne z celami, o których mowa w ust. 2.
6. Na funkcję kontroli, składają się:
  - 1) mechanizmy kontrolne;
  - 2) niezależne monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych;
  - 3) raportowanie w ramach funkcji kontroli.
7. Bank dokumentuje proces zapewnienia realizacji celów systemu kontroli wewnętrznej, w tym sporządza opis, w formie Matrycy funkcji kontroli, powiązania celów, o których mowa w ust. 2 z procesami w działalności Banku, które przez Bank zostały uznane za istotne, oraz kluczowymi mechanizmami kontrolnymi i niezależnym monitorowaniem przestrzegania tych mechanizmów kontrolnych.
8. Zasady przeprowadzania testowania (kontroli wewnętrznej) oraz Matrycę funkcji kontroli opisuje, zatwierdzony przez Radę Nadzorczą „Regulamin systemu kontroli wewnętrznej w Banku Spółdzielczym Ziem Górskich KARPATIA”.

§ 42

1. System kontroli wewnętrznej obejmuje wszystkie trzy poziomy zarządzania w strukturze organizacyjnej Banku.
2. Rada Nadzorcza okresowo, zgodnie z zapisami Rekomendacji H dokonuje oceny mechanizmów oraz skuteczności systemu kontroli wewnętrznej w oparciu o oceny wewnętrzne i zewnętrzne, na podstawie opinii Komitetu Audytu.
3. Bank zapewnił niezależność funkcji zarządzania ryzykiem braku zgodności na podstawie zapisów „Polityki zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku Spółdzielczym Ziem Górskich KARPATIA” oraz Regulaminu funkcjonowania Komórki ds. zgodności.
4. Powoływanie i odwoływanie osoby kierującej Komórką ds. zgodności i kontroli wewnętrznej odbywa się za zgodą Rady Nadzorczej.

§ 43

1. Zarząd Banku opracowuje i wdraża adekwatny, efektywny i skuteczny system kontroli wewnętrznej, a Rada Nadzorcza Banku dokonuje okresowej oceny adekwatności, efektywności i skuteczności całości systemu kontroli wewnętrznej w tym funkcji kontroli oraz Komórki ds. zgodności i kontroli wewnętrznej.
2. Bank zapewnia ustanowienie, utrzymanie i regularne aktualizowanie pisemne regulacji wewnętrznych w zakresie kontroli wewnętrznej obejmujących jednostki organizacyjne na

wszystkich poziomach struktury organizacyjnej oraz komunikuje pracownikom istotne zmiany w zakresie systemu kontroli wewnętrznej.

3. Pracownikom Banku w ramach obowiązków służbowych przypisane są odpowiednie zadania związane z zapewnianiem realizacji celów systemu kontroli wewnętrznej.

§ 44

1. Bank opracowuje i wdraża efektywną, skuteczną i niezależną funkcję zapewniania zgodności działania Banku z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi oraz z uwzględnieniem rekomendacji nadzorczych.
2. Sposób organizacji funkcji zapewnienia zgodności w Banku gwarantuje niezależność wykonywania zadań w tym zakresie oraz dysponowanie wystarczającymi uprawnieniami, statusem i zasobami.
3. Pracownicy Komórki ds. zgodności i kontroli wewnętrznej posiadają wystarczającą wiedzę, umiejętności i doświadczenie w odniesieniu do nadzoru zgodności z prawem i odpowiednich procedur, jak również Bank zapewnia im dostęp do regularnych szkoleń w tym zakresie.
4. Komórka ds. zgodności i kontroli wewnętrznej powinna doradzać Zarządowi w sprawie środków jakie należy podjąć w celu zapewnienia zgodności z obowiązującymi przepisami, zasadami, regulacjami oraz standardami oraz oceniać wpływ zmian na działalność Banku.

§ 45

1. Bank zapewnia efektywną, skuteczną i niezależną funkcję Komórki Audytu Wewnętrznego mającą w szczególności za zadanie regularne badanie adekwatności, skuteczności i efektywności, w szczególności systemu kontroli wewnętrznej, funkcji zapewnienia zgodności i systemu zarządzania ryzykiem.
2. Sposób organizacji funkcji Komórki Audytu Wewnętrznego gwarantuje niezależność wykonywania zadań w tym zakresie.
2. Audyt Wewnętrzny Banku wykonywany jest na podstawie art. 10 ust. 2 Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe, na zasadach określonych w Umowie Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS przez jednostkę zarządzającą Systemem Ochrony BPS-Spółdzielnię, działająca pod firmą „Spółdzielnia Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS”, ul. Grzybowska 81, 00-844 Warszawa, której akta rejestrowe są przechowywane w Sądzie Rejonowym dla miasta stołecznego Warszawy w Warszawie XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, numer KRS 0000572997, nr NIP 527-27-43-717.
3. Osoba kierująca komórką Audytu Wewnętrznego w jednostce zarządzającej Systemem Ochrony oraz osoba kierująca Komórką ds. zgodności i kontroli wewnętrznej Banku mają zapewnioną możliwość bezpośredniego komunikowania się z Zarządem oraz Radą Nadzorczą Banku, a ponadto Komórka ds. zgodności i kontroli wewnętrznej Banku ma możliwość bezpośredniego i jednoczesnego raportowania do tych organów.

§ 46

1. W Banku wdrożono adekwatny i skuteczny, dostosowany do skali, złożoności działalności i profilu ryzyka system zarządzania ryzykiem uwzględniający strategię zarządzania ryzykiem obejmującą tolerancję na ryzyko określoną przez Bank (w tym określił limity strategiczne dla ryzyk istotnych).
2. Na proces zarządzania ryzykiem składa się jego identyfikacja, pomiar, szacowanie, monitorowanie oraz stosowanie mechanizmów kontrolujących i ograniczających zidentyfikowany, zmierzony lub oszacowany poziom ryzyka, a także sprawozdawczość

- dotycząca ryzyka, tak aby Zarząd i wszystkie stosowne organy otrzymywały w stosownym czasie dokładne, zwięzłe, zrozumiałe i istotne sprawozdania oraz mogły wymieniać stosowne informacje dotyczące identyfikacji, pomiaru lub oceny i monitorowania ryzyka oraz zarządzania nim.
3. System zarządzania ryzykiem zorganizowany jest adekwatnie do charakteru, skali i złożoności prowadzonej działalności przy uwzględnieniu strategicznych celów Banku, w tym strategii zarządzania ryzykiem uwzględniającej tolerancję na ryzyko określoną przez Bank.
  4. W Banku funkcjonuje Zespół analiz i inżynierii danych, będąca elementem systemu zarządzania ryzykiem, podległa bezpośrednio Prezesowi Zarządu, zajmuje się monitorowaniem i analizą ryzyk występujących w działalności Banku, sporządzając raporty i analizy zgodnie z „Instrukcją SIZ”. Komórka ta odpowiedzialna jest za zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie, w zakresie, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt. 2) Rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 czerwca 2021 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach. Stanowi ona drugi poziom funkcjonującego w Banku systemu zarządzania ryzykiem (II linię obrony), jest niezależna (ale nie odizolowana) od jednostek biznesowych, w których kontroluje ryzyko, usytuowanych na pierwszym poziomie.
  5. Niezależnie od zadań przypisanych komórkom organizacyjnym Banku i innym jego organom, odpowiedzialność za skuteczne zarządzanie ryzykiem ponosi Zarząd Banku.
  6. Członkowie Zarządu, uwzględniając charakter, skalę i złożoność prowadzonej działalności nie łączą odpowiedzialności za zarządzanie danym ryzykiem z odpowiedzialnością za obszar działalności generujący to ryzyko.
  7. Funkcję Członka Zarządu nadzorującego zarządzanie ryzykiem istotnym pełni Prezes Zarządu.
  8. Rada Nadzorcza zatwierdza i nadzoruje realizację strategii zarządzania ryzykiem, sprawując nadzór nad skutecznością zarządzania ryzykiem w oparciu o raporty generowane przez klarowny system informacji zarządczej. Zarząd Banku zapewnia otrzymywanie przez Radę Nadzorczą Banku regularnej i aktualnej informacji o ryzyku zidentyfikowanym w obecnej lub przyszłej działalności Banku, charakterze, skali i złożoności ryzyka oraz działaniach podejmowanych w ramach zarządzania tym ryzykiem, w tym także informacji od komórki Audytu Wewnętrznego Spółdzielni lub Komórki ds. zgodności i kontroli wewnętrznej Banku lub innej komórki lub osoby odpowiedzialnej w Banku za ten obszar.
  9. Bank działa zgodnie z zasadami odpowiedzialności za otoczenie, w którym funkcjonuje. Ryzyko ESG - oznacza możliwość negatywnego finansowego wpływu na instytucję, wynikającego z bieżącego lub przyszłego wpływu czynników ESG na jej Klientów/Kontrahentów. Bank stosuje kompleksowe podejście do zarządzania ryzykiem ESG, włączając je w odpowiedni sposób do istniejących ram zarządzania ryzykiem poprzez dostosowanie strategii biznesowej strategii zarządzania ryzykami oraz powiązanego z nimi apetytu na ryzyko, a także ustanowienie przejrzystego podziału ról i obowiązków we wszystkich trzech liniach obrony.
  10. Bank uwzględnia czynniki środowiskowe, społeczne i związane z zarządzaniem, a także ryzyka powiązane w swoich apetytach na ryzyko kredytowe oraz zasad postępowania w zakresie zarządzania ryzykiem, zasadach postępowania i procedurach dotyczących ryzyka kredytowego, przyjmując podejście holistyczne.
  11. Przy określaniu apetytu na ryzyko, zasad postępowania i procedur Bank bierze pod uwagę ryzyka związane z czynnikami środowiskowymi, społecznymi i związanymi

z zarządzaniem wpływające na sytuację finansową kredytobiorców, a w szczególności potencjalny wpływ czynników środowiskowych i zmiany klimatu. Ryzyko związane ze zmianą klimatu mogące przekładać się na wyniki finansowe kredytobiorców może przede wszystkim zmaterializować się jako ryzyko fizyczne, np. ryzyko kredytobiorcy wynikające z fizycznych skutków zmiany klimatu, w tym ryzyko odpowiedzialności prawnej za przyczynianie się do zmian klimatu, lub ryzyko przekształcenia, np. ryzyko kredytobiorcy wynikające z przejścia na niskoemisyjną gospodarkę odporną na zmiany klimatu. Ponadto wystąpić mogą również innego rodzaju ryzyka, takie jak zmiany na rynku i zmiany preferencji konsumenckich oraz ryzyko prawne, które może wpływać na wyniki aktywów bazowych.

12. Bank kształtuje swoje zasady postępowania i procedury w zakresie udzielania kredytów zrównoważonych środowiskowo w kontekście własnych celów nadrzędnych oraz strategii i polityki związanej ze zrównoważonym finansowaniem. W szczególności Bank określa cele jakościowe oraz – w stosownych przypadkach – ilościowe, aby wspierać rozwój i integralność udzielania kredytów zrównoważonych środowiskowo, jak również ocenia, w jakim zakresie rozwój ten wpisuje się w ogólne cele związane z klimatem i równowagą środowiskową lub przyczynia się do ich realizacji.

Wykonywanie uprawnień z aktywów nabytych na ryzyko klienta

§ 47

Nie dotyczy Banku, ponieważ nie prowadzi ww. działalności.

Identyfikacja, zarządzanie i zapobieganie konfliktowi interesu

§ 48

1. Zarząd Banku opracowuje, zatwierdza oraz wprowadza w życie, sporządzoną w formie pisemnej i zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą, skuteczną Politykę przeciwdziałania i zarządzania konfliktem interesów w Banku Spółdzielczym Ziemi Górskich KARPATIA.
2. W Banku obowiązują odpowiednie regulacje, mające na celu identyfikację i ocenę rzeczywistych oraz potencjalnych konfliktów interesów, zarządzania nimi i ich minimalizacji lub zapobiegania im.
3. Niezależnie od przyjętych w tym zakresie regulacji, Bank w ramach swoich zasad organizacyjnych i administracyjnych podejmuje odpowiednie kroki w celu wykluczenia niekorzystnego wpływu konfliktów interesów na interesy ich klientów, w szczególności poprzez:
  - 1) odpowiedni podział obowiązków, np. powierzenie czynności będących w konflikcie w związku z przetwarzaniem transakcji lub świadczeniem usług różnym osobom bądź powierzenie odpowiedzialności za nadzór i sprawozdawczość w odniesieniu do czynności będących w konflikcie różnym osobom;
  - 2) ustanowienie barier informacyjnych, np. przez fizyczne rozdzielenie określonych linii biznesowych lub jednostek; oraz
  - 3) ustanowienie odpowiednich procedur w odniesieniu do transakcji dokonywanych z jednostkami powiązanymi, np. wymogu, aby były one dokonywane na zasadach rynkowych.
2. Zarządzanie ładem korporacyjnym ma za zadanie m.in. unikanie konfliktów interesów, zdefiniowanych w „Polityce przeciwdziałania i zarządzania konfliktem interesów w Banku Spółdzielczym Ziemi Górskich KARPATIA”.

§ 49

Rada Nadzorcza dokonuje regularnej oceny stosowania Zasad ładu korporacyjnego oraz zasad ładu wewnętrznego w cyklach określonych w Zasadami Sporządzania Informacji Zarządczej w Banku Spółdzielczym Ziem Górskich KARPATIA”, a wyniki tej oceny są udostępniane na stronie internetowej Banku oraz przekazywane Zarządowi i udziałowcom podczas Zebrań Grup Członkowskich, a także podczas Zebrania Przedstawicieli.

§ 50

Przestrzeganie Zasad ładu korporacyjnego (...) oraz zasad ładu wewnętrznego poddawane są ocenie w ramach systemu kontroli wewnętrznej.

§ 51

1. Niniejsza Polityka podlega okresowym przeglądom oraz ocenie jej realizacji przez Radę Nadzorczą, zgodnie z „Zasadami Sporządzania Informacji Zarządczej w Banku Spółdzielczym Ziem Górskich KARPATIA”.
2. Niniejsza Polityka oraz jej zmiany wchodzi w życie z dniem podjęcia uchwały przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku.
3. Niniejsza Polityka oraz wyniki oceny jej przestrzegania podlegają publikacji na stronie internetowej Banku: www.karpatiabs.pl.